

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2007

Utgiven i Helsingfors den 18 maj 2007

Nr 551—564

INNEHÅLL

Nr		Sidan
551	Lag om försvarsmakten	1739
552	Lag om upphävande av lagen om naturaprestationer för krigsväsendets räkning under fredstid ..	1753
553	Lag om upphävande av 45 kap. 26 a § i strafflagen	1754
554	Lag om ändring av 35 och 39 § i gränsbevakningslagen	1755
555	Lag om ändring av 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning	1756
556	Lag om frivilligt försvar	1757
557	Lag om ändring av 25 § i gränsbevakningslagen	1767
558	Lag om ändring av 3 § i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor	1768
559	Lag om ändring av 3 och 5 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen	1769
560	Lag om ändring av 45 a § i polislagen	1770
561	Lag om ändring av 1 § i lagen om olycksfall i militärtjänst	1771
562	Lag om ändring av 6 § i arbetarskyddslagen	1772
563	Lag om ändring av 45 kap. 27 § i strafflagen	1773
564	Lag om ändring av 1 § i lagen om fördelningen av åligganden mellan justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman	1774

Nr 551

Lag

om försvarsmakten

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om försvarsmaktens uppgifter, behörighet, organisation, förvaltning, beslutsförfarande i militära kommandomål och personal.

2 §

Försvarsmaktens uppgifter

Till försvarsmaktens uppgifter hör

1) det militära försvaret av Finland, vilket innefattar

a) övervakning av landområdena, vattenområdena och luftrummet samt tryggande av den territoriella integriteten,

b) tryggande av befolkningens livsbetingelser, de grundläggande fri- och rättigheterna och statsledningens handlingsfrihet samt försvar av den lagliga samhällsordningen,

c) givande av militär utbildning och styrning av den frivilliga försvarsutbildningen samt stärkande av försvarsviljan,

2) stödjande av andra myndigheter, vilket innefattar

a) handräckning för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, för förhindrande och avbrytande av terroristbrott samt för skyddande av samhället i övrigt,

RP 264/2006
FsUB 2/2006
RSv 298/2006

b) deltagande i räddningsverksamheten genom att tillhandahålla utrustning, personalresurser och sakkunnigtjänster som behövs i räddningsverksamheten,

c) deltagande i lämnande av bistånd till en annan stat till följd av en terroristattack, en naturkatastrof, en storolycka eller någon annan motsvarande händelse, samt

3) deltagande i internationell militär kris-
hantering.

I fråga om försvarsmaktens övriga uppgifter bestäms särskilt.

2 kap.

Behörighet

Militärt försvar av Finland

3 §

Territorialövervakning

Försvarsmakten övervakar Finlands land- och vattenområde samt luftrum och tryggar den territoriella integriteten på det sätt som föreskrivs i territorialövervakningslagen (755/2000).

4 §

Tryggande av befolkningens livsbetingelser och statsledningens handlingsfrihet samt försvar av den lagliga samhällsordningen

Försvarsmakten tryggar Finlands territorium, befolkningens livsbetingelser och statsledningens handlingsfrihet samt försvarar den lagliga samhällsordningen vid behov med militära maktmedel när ett väpnat angrepp eller ett motsvarande yttre hot riktas mot Finland. De militära maktmedlen skall vara förenliga med internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Med militära maktmedel avses användning av militärpersoners personliga vapen och kraftfullare vapenmakt.

5 §

Militär utbildning

Försvarsmakten ger militär utbildning en-

ligt vad som föreskrivs i värnpliktslagen (452/1950) och lagen om frivilligt försvar (556/2007). I fråga om militär utbildning vid Försvarshögskolan bestäms särskilt.

6 §

Frivilligt försvar

Försvarsmakten styr, stöder och övervakar det frivilliga försvaret enligt vad som föreskrivs i lagen om frivilligt försvar.

7 §

Militär disciplin

Försvarsmakten kan utöva disciplinär makt på det sätt som föreskrivs i militära disciplinlagen (331/1983).

8 §

Polisuppgifter

Försvarsmakten sköter polisuppgifter enligt vad som föreskrivs i lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten (1251/1995).

9 §

Hälsovård

Försvarsmakten ordnar på det sätt som föreskrivs i lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987) hälsovård för dem vars hälsovård den ansvarar för.

Stödjande av andra myndigheter

10 §

Handräckning till polisen och gränsbevakningsväsendet

Försvarsmakten ger handräckning till polisen för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt för förhindrande och avbrytande av terroristbrott enligt vad som föreskrivs i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980). I enlighet med vad som föreskrivs i lagen om försvarsmak-

tens handräckning till polisen har försvarsmakten rätt att använda militära maktmedel under polisens ledning när den bistår polisen i att förhindra eller avbryta ett terroristbrott.

Försvarsmakten ger handräckning till gränsbevakningsväsendet enligt vad som föreskrivs i gränsbevakningslagen (578/2005).

11 §

Handräckning för skyddande av samhället

Försvarsmakten kan ge handräckning för skyddande av samhället enligt vad som föreskrivs i lagen om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land (378/1974), lagen om förhindrande av miljöförorening från fartyg (300/1979) eller i någon annan lag.

12 §

Bistånd till en annan stat

Försvarsmakten kan för att stödja någon annan finländsk myndighet delta i lämnande av räddnings- och annat motsvarande bistånd till en annan stat till följd av en terroristattack, en naturkatastrof, en storolycka eller någon annan jämförbar händelse. Försvarsmakten kan delta i lämnandet av bistånd med utrustning, materiel eller sakkunnigtjänster. Maktmedel får inte användas när bistånd lämnas.

Beslut om försvarsmaktens deltagande i verksamhet som avses i 1 mom. fattas av försvarsministeriet på begäran av ett behörigt ministerium efter det att försvarsministeriet har hört utrikesministeriet.

Om det är fråga om ett vittsyftande och principiellt viktigt projekt eller om ärendets betydelse av någon annan anledning kräver det, fattas beslutet om försvarsmaktens deltagande i verksamhet som avses i 1 mom. av statsrådets allmänna sammanträde. Är lämnandet av bistånd betydelsefullt i utrikespolitiskt hänseende, fattas beslutet om lämnande av bistånd av republikens president.

Försvarsmakten får inte åläggas att fullgöra uppdrag som avses i 1 mom. utan det förfarande för beslutsfattande som avses i 2 eller 3 mom., om inte något annat följer av den behörighet som försvarsmaktens överbefälhavare har.

Deltagande i militär krishantering

13 §

Militär krishantering

Försvarsmakten deltar i internationell militär krishantering enligt vad som föreskrivs i lagen om militär krishantering (211/2006).

Användning av fastigheter och begränsningar som gäller fastigheter

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

Försvarsmakten har rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än fastigheter som stadigvarande används av försvarsmakten, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten får dock inte orsaka egendom onödigt olägenhet eller skada.

Försvarsmakten har dock inte rätt att använda bostadshus eller därtill hörande gårdspaner och trädgårdar, odlingsmark före skörden eller försöksfält inom jord- och skogsbruket.

Beslut om att försvarsmakten får använda en fastighet som avses i 1 mom. fattas av försvarsmaktens regionala eller lokala förvaltningsmyndigheter eller av den som leder övningen.

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. Ändring i ett ersättningsbeslut och i ett beslut som gäller rätt att använda fastigheter får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Oavsett överklagande skall den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

Om militära orsaker eller skyddandet av utomstående mot faror nödvändigtvis kräver

det kan försvarsmaktens regionala eller lokala förvaltningsmyndigheter förbjuda obehöriga att röra sig på ett område eller en plats som försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt. Bestämmelser om straff vid överträdelser av förbudet ingår i strafflagen (39/1889).

På områden eller platser som försvarsmakten tillfälligt förfogar över för att hålla övning och som används för att förvara materiel, för gruppering av trupper eller för verksamhet som kan vara farlig för utomstående kan den som leder övningen bestämma om förbud eller begränsningar enligt 1 mom.

Vistelse- eller besökstillstånd beviljas om en sökande på grund av arbetsuppgifter, boende eller motsvarande har ett motiverat behov att röra sig på ett område som används av försvarsmakten. Besökstillstånd beviljas emellertid inte om det finns grundad anledning att misstänka att sökanden äventyrar försvarsmaktens verksamhet eller säkerheten för de som vistas på området. Den som beviljats vistelse- eller besökstillstånd får inte på ett område som används av försvarsmakten fotografera eller på annat sätt göra bildupptagningar av för försvaret viktiga objekt såsom ledningsenheter, radar- eller signalstationer och vapensystem. I tillståndet kan meddelas sådana föreskrifter om hur, när och var sökanden får röra sig på området samt om fotografering och annan bildupptagning som är nödvändiga med tanke på försvarsmaktens verksamhet och sökandens säkerhet.

Tillståndet kan återkallas, om

- 1) tillståndshavaren bryter mot föreskrifterna i tillståndet,
- 2) tillståndshavaren har lämnat vilseledande uppgifter om sitt syfte med att röra sig på området, eller om
- 3) tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för ett tillstånd.

Vistelse- och besökstillstånd beviljas av en myndighet som avses i 1 och 2 mom. Ändring i tillståndsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i 3 och 4 mom. får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen. Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd skall iaktas oavsett överklagande, om inte besvärsmyndigheten förbjuder att beslutet verkställs.

Närmare bestämmelser om vistelse- och besökstillstånd utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Av de områden som avses i 1 mom. skall markområden märkas ut. Bestämmelser om förbudsskyltar och andra här avsedda markeringar kan utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

16 §

Registret för tillstånds- och övervakningsärenden

Registret för tillstånds- och övervakningsärenden är ett permanent personregister som är avsett för riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling. Registret kan innehålla uppgifter som det är nödvändigt att behandla för beviljande av de tillstånd som avses i denna lag och som gäller rätten att röra sig samt för övervakning av förbud och begränsningar.

Av identitetsuppgifterna om en person som vistas på eller söker tillträde till försvarsmaktens objekt får i registret införas uppgift om fullständigt namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit samt uppgifterna i personens resedokument. I registret får dessutom antecknas uppgifter om upphittade farliga föremål och ämnen samt andra motsvarande uppgifter som inverkar på säkerheten i arbetet för försvarsmaktens personal.

I registret får beträffande personen i fråga dessutom antecknas uppgift om beviljat säkerhetsintyg enligt lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004) samt uppgift om huruvida en säkerhetsutredning gjorts om personen i enlighet med lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) och uppgift om vid vilken tidpunkt och i vilken omfattning en sådan gjorts.

Uppgifter i registret kan lämnas ut för skötseln av uppgifter enligt lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten.

Personuppgifter utplånas ur registret senast fem år efter att den sista uppgiften införts.

17 §

Registeransvarig

Huvudstaben samt respektive förvaltningsenhet inom sitt verksamhetsområde är registeransvarig för registret för tillstånds- och övervakningsärenden.

Upprätthållande av säkerhet och ordning

18 §

Upprätthållande av säkerhet och ordning på ett område som stadigvarande används av försvarsmakten

Garnisonschefen eller kommandören för ett truppförband bestämmer närmare om hur säkerhet och ordning skall upprätthållas på ett område som stadigvarande används av försvarsmakten. Bestämmelser om utbildningen för en tjänsteman i vakt- eller jourtjänst utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

19 §

Utredande av identitet, avlägsnande av en person och rätt att gripa en person

En tjänsteman i vakt- eller jourtjänst har rätt att avlägsna en person från ett område som stadigvarande används av försvarsmakten och från ett i 15 § avsett område, om det är uppenbart att personen inte har rätt att vistas på området och tjänstemannen har uppmanat personen att avlägsna sig. Tjänstemannen har också rätt att avlägsna en person som lovligen vistas på området, om han eller hon stör eller äventyrar andras eller sin egen säkerhet. Dessutom har tjänstemannen i sitt uppdrag rätt att få veta namnet, personbeteckningen eller, om sådan saknas, födelsedatum samt medborgarskap och passuppgifter i fråga om den person som vistas eller rör sig på området.

Bestämmelser om allmän rätt att gripa ingår i 1 kap. 1 § i tvångsmedelslagen (450/1987). En person som gripits och som inte lyder under 45 kap. i strafflagen skall utan dröjsmål överlämnas till polisen. Detta gäller även en person som lyder under 45

kap. i strafflagen och som har gjort sig skyldig till något annat brott än ett brott som avses i 2 § i militära rättegångslagen (326/1983). Om den som gripits inte kan överlämnas till polisen senast sex timmar efter gripandet, skall han eller hon frigges omedelbart.

20 §

Säkerhetsvisitation

En tjänsteman i vakt- eller jourtjänst har i samband med avlägsnandet eller gripandet av en person rätt att utföra kroppsvisitation och granska de saker personen medför för att försäkra sig om att det inte är fråga om föremål eller ämnen med vilka personen kan utsätta sig själv eller andra för fara. Tjänstemannen har rätt att frånta den gripne de farliga föremål eller ämnen som påträffas vid visitationen. De skall återlämnas när personen avlägsnar sig eller frigges, om det inte finns något hinder för det enligt lag.

21 §

Säkerhetskontroll

En tjänsteman i vakt- eller jourtjänst har rätt att med hjälp av en metalldetektor eller någon annan teknisk anordning eller ett tränat djur kontrollera en person som önskar tillträde till eller befinner sig i försvarsmaktens lokaler eller fordon eller på försvarsmaktens område och vid behov personens fordon och saker som personen medför, för att utreda att sådana föremål eller ämnen inte medförs genom vilka säkerheten och ordningen kan äventyras eller som kan användas för att skada egendom eller vars innehav annars är förbjudet enligt lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av lag. Säkerhetskontroll kan också göras i fråga om personer som avlägsnar sig från försvarsmaktens lokaler, fordon eller område samt vid behov i fråga om deras fordon och saker som de medför, om kontrollen är av vikt för upprätthållandet av säkerheten och ordningen och om det finns grundad anledning att misstänka brott mot försvarsmaktens föreskrifter om säkerhet.

En tjänsteman i vakt- eller jourtjänst har också rätt att med hjälp av en metalldetektor eller någon annan teknisk anordning eller ett tränat djur kontrollera försvarsmaktens lokaler, områden och fordon, för att utreda att det inte finns sådana föremål eller ämnen genom vilka ordningen eller säkerheten kan äventyras eller som kan användas för att skada egendom eller vars innehav annars är förbjudet enligt lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av lag.

Beslut om säkerhetskontroll fattas av garnisonschefen eller kommandören för ett truppförband. Säkerhetskontrollen skall ordnas så att den inte medför onödig olägenhet för den som kontrolleras och så att den inte skadar egendom.

Egendom som påträffats i de fall som avses i 1 och 2 mom. får omhändertas. Ett protokoll skall upprättas över omhändertagandet. Omhändertagen egendom skall återlämnas till personen när han eller hon avlägsnar sig från försvarsmaktens lokaler, om det inte finns något hinder för det enligt lag.

22 §

Maktmedel i anslutning till upprätthållandet av säkerhet och ordning

Om den som skall avlägsnas, gripas eller säkerhetsvisiteras genom att göra motstånd försöker undgå att bli avlägsnad, gripen eller säkerhetsvisiterad, har en tjänsteman i vakt- eller jourtjänst rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att avlägsna, gripa eller säkerhetsvisitera personen i fråga och som kan anses vara försvarliga med hänsyn till personens uppträdande samt övriga omständigheter.

Om en person motsätter sig säkerhetskontroll enligt 21 § kan personen avlägsnas eller vägras tillträde till försvarsmaktens lokaler, fordon eller område. För att avlägsna en person från försvarsmaktens lokaler, fordon eller ett område som försvarsmakten besitter kan vid behov sådana maktmedel användas som kan anses vara försvarliga med hänsyn till personens uppträdande och övriga omständigheter.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

23 §

Militärpersoners och militära förmäns användning av maktmedel

Om en i 45 kap. 27 § i strafflagen avsedd krigsman i vakt- eller jourtjänst möter motstånd har denna militärperson rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att bryta ner motståndet och som kan anses försvarliga med beaktande av truppens eller det bevakade objektets eller områdets säkerhet, tjänsteuppdragets eller tjänstgöringens art och hur farligt motståndet är. Under dessa förutsättningar har en vaktpost rätt att använda maktmedel också när någon trots vaktpostens befallning att stanna närmar sig ett bevakat objekt eller område till vilket tillträde är förbjudet.

Om en underordnad i strid, sjönöd eller någon motsvarande synnerligen farlig situation för truppen eller dess verksamhet trots en militär förmäns förbud flyr, gör våldsamt motstånd mot förmannen eller inte lyder dennes befallning för avvärjande av faran, trots att befallningen har upprepats, har förmannen rätt att mot den underordnade använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att återställa lydnad och ordning och som kan anses försvarliga. Huruvida maktmedlen är försvarliga skall bedömas med hänsyn till hur farlig den underordnades försummelse eller gärning är och det rådande läget.

Om en krigsfånge flyr, har den som har till uppgift att förhindra flykten rätt att använda sådana maktmedel som anges i 18 kap. 6 § i fängelselagen (767/2005).

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

3 kap.

Försvarsmaktens organisation och förvaltning

24 §

Försvarsmaktens ledning och förvaltningsenheter

I fråga om högsta befälet över försvars-

makten bestäms i grundlagen. I administrativt avseende lyder försvarsmakten under försvarsministeriet. Republikens president beslutar i militära kommandomål och i militära utnämningssärenden på det sätt som bestäms i denna lag.

Försvarsmakten omfattar kommendören för försvarsmakten, huvudstaben, armén, marinen och flygvapnet, staber för regionalförvaltningen, militära inrättningar, truppförband och andra förvaltningsenheter samt landskapstrupper och Försvarshögskolan.

Försvarsmakten omfattar dessutom garnisoner bestående av områden som används av försvarsmakten och förvaltningsenheter som finns på dem.

25 §

Kommendören för försvarsmakten

Den direkta ledningen av och tillsynen över försvarsmakten ankommer på kommendören för försvarsmakten.

Kommendören för försvarsmakten handlägger och avgör på föredragning av chefen för huvudstaben eller en tjänsteman som denna förordnat de förvaltningsärenden vilka enligt vad som bestäms hör till kommendörens behörighet. Kommendören för försvarsmakten kan i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i förvaltningsärenden vilka enligt vad som bestäms skall handläggas av huvudstaben samt i ärenden som gäller förordnande till en uppgift och vilka skall avgöras av en annan myndighet inom försvarsmakten.

Kommendören för försvarsmakten lägger fram förslag hos försvarsministeriet om sådana tjänsteutnämningar och förordnanden inom försvarsmakten som avgörs av republikens president i statsrådet utifrån statsrådets förslag till avgörande.

Vid förhinder för kommendören för försvarsmakten tjänstgör chefen för huvudstaben som kommendörens ställföreträdare. Närmare bestämmelser om kommendörens uppgifter utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

26 §

Huvudstaben

Huvudstaben är en myndighet som hör till statens centralförvaltning och är försvarsmaktens ledningsstab. Huvudstaben leder och övervakar utförandet av de uppgifter som ankommer på försvarsmakten, om inte något annat följer av behörigheten för kommendören för försvarsmakten. Huvudstaben leds av chefen för huvudstaben.

Huvudstaben handlägger och avgör de på försvarsmakten ankommande ärenden som inte skall handläggas och avgöras av någon annan myndighet inom försvarsmakten. Vid huvudstaben avgörs förvaltningsärendena av chefen för huvudstaben på föredragning, om inte något annat bestäms eller föreskrivs. Andra på huvudstaben ankommande ärenden än sådana som är betydelsefulla med tanke på försvarsmakten kan delegeras till huvudstabens tjänstemän. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om grunderna för delegering av beslutanderätt. Närmare föreskrifter kan meddelas i huvudstabens arbetsordning.

I fråga om huvudstabens närmare sammansättning och uppgifter föreskrivs genom förordning av statsrådet.

27 §

Försvarsgrenarna

Armén omfattar arméstaben, militärlän, regionalbyråer, militära inrättningar och truppförband. Armén leds av kommendören för armén. Ett ärende som skall handläggas i arméstaben avgörs av kommendören för armén på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på armén avgörs dock av kommendören för armén. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärendena i arméstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för armén.

Marinen omfattar marinstaben, militära inrättningar och truppförband. Marinen leds av kommendören för marinen. Ett ärende som skall handläggas i marinstaben avgörs av

kommendören för marinen på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på marinen avgörs dock av kommendören för marinen. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärendena i marininstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för marinen. Marininstaben leder och utövar tillsyn över den militära sjöfarten samt över åtgärderna för dess främjande och tryggnad.

Flygvapnet omfattar flygstaben, militära inrättningar och truppförband. Flygvapnet leds av kommendören för flygvapnet. Ärenden som skall handläggas i flygstaben avgörs av kommendören för flygvapnet på föredragning, om ärendet inte enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på flygvapnet avgörs dock av kommendören för flygvapnet. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärendena i flygstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för flygvapnet. I anslutning till flygstaben finns i överensstämmelse med luftfartslagen (1242/2005) som militär luftfartsmyndighet en myndighetsenhet för militär luftfart.

I förvaltningsärenden är arméstaben, marininstaben och flygstaben direkt underställda huvudstaben i frågor som gäller respektive ansvarsområde.

28 §

Regional- och lokalförvaltning samt landskapstrupper

Landet är indelat i militärlän. Staben för ett operativt militärlän är en regional förvaltningsmyndighet som lyder under arméstaben. Staben för ett regionalt militärlän och regionalbyrå är regionala förvaltningsmyndigheter som lyder under staben för det operativa militärlänet. I fråga om indelningen av landet i militärlän och regionalbyråer föreskrivs genom förordning av statsrådet.

De militära inrättningarna, truppförbanden och garnisonerna är försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter. De militära inrättningarna, truppförbanden och landskapstrup-

perna lyder under huvudstaben, arméstaben, marininstaben, flygstaben eller en militär inrättning enligt vad som beslutas om detta i enlighet med 29 §.

Ett förvaltningsärende som skall handläggas vid en regional eller lokal förvaltningsmyndighet som avses i 1 och 2 mom. avgörs av kommendören eller chefen för den regionala eller lokala förvaltningsmyndigheten på föredragning, om inte ärendet enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan myndighet. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärendena vid de regionala eller lokala förvaltningsmyndigheterna meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören eller chefen för den regionala eller lokala förvaltningsmyndigheten.

Landskapstrupperna är regionala trupper som tillhör försvarsmaktens sammansättning. Landskapstrupperna bildas av frivilliga värnpliktiga som hör till reserven och av andra frivilliga som till försvarsmakten avgett en sådan förbindelse som avses i lagen om frivilligt försvar. Landskapstrupperna kan användas i försvarsmaktens handräckningsuppdrag.

29 §

Beslut om sammansättning och ledningsförhållanden

Försvarsministeriet beslutar på förslag av kommendören för försvarsmakten eller huvudstaben

1) om placeringen av huvudstaben, staben för en försvarsgren och Försvarshögskolan samt om inrättande och indragning samt om placeringen av staber för regionalförvaltningen, militära inrättningar, truppförband eller andra enheter, och

2) om andra förändringar i sammansättningen eller ledningsförhållandena som har stor betydelse med tanke på samhället, ekonomin eller personalen.

Kommendören för försvarsmakten har rätt att i övrigt besluta om detaljerade sammansättningar och ledningsförhållanden. Försvarsministeriet skall hållas underrättat om beredningen av dessa ärenden. I fråga om fördelningen av behörigheten mellan för-

svarsministeriet och kommandören för försvarsmakten kan närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Ändring i beslut som avses i 1 och 2 mom. får inte sökas genom besvär.

Beslut om en sammansättning som utöver den sammansättning som avses i 1 och 2 mom. inrättas för en höjning av beredskapen och om ledningsförhållandena fattas som ett i denna lag avsett militärt kommandomål.

30 §

Försvarsmaktens interna organisation och militära kommandomål

Försvarsmaktens interna organisation är militärisk. En tjänsteman som tjänstgör i en militär tjänst föredrar militära kommandomål som skall avgöras av kommandören för försvarsmakten eller någon annan militär förman och kontrasignerar de beslut som den militära förmannen fattat i dessa mål.

31 §

Republikens presidents beslutanderätt i militära kommandomål

Republikens president beslutar om de centrala grunderna för rikets militära försvar, om betydande ändringar i den militära försvarsberedskapen, om principerna för genomförande av det militära försvaret samt om andra vittsyftande eller principiellt viktiga militära kommandomål som gäller försvarsmaktens militära verksamhet och militära ordning.

Presidenten beslutar som militärt kommandomål också om befordran till militär grad enligt vad som föreskrivs i denna lag.

Presidenten kan överta avgörandet av ett militärt kommandomål som skall avgöras av kommandören för försvarsmakten eller någon annan militär förman. Kommendören för försvarsmakten skall informera presidenten och försvarsministern om betydande militära kommandomål som hör till de militära förmännens behörighet.

32 §

Beslutsförfarandet i militära kommandomål

Republikens president avgör militära kommandomål som avses i 31 § 1 mom. och som hör till de centrala grunderna för det militära försvaret på föredragning av försvarsministern till den del de hänför sig till försvarsministeriets strategiska planering. Besluten kontrasignerar av försvarsministern. Statsministern och kommandören för försvarsmakten har då rätt att närvara och uttala sin uppfattning om saken.

Presidenten avgör övriga militära kommandomål på föredragning av kommandören för försvarsmakten. Besluten kontrasignerar av kommandören för försvarsmakten. När ett militärt kommandomål föredras för presidenten har försvarsministern rätt att närvara och uttala sin uppfattning om saken. När kommandören för försvarsmakten föredrar ett militärt kommandomål som avses i 31 § 1 mom. skall försvarsministern emellertid vara närvarande och uttala sin uppfattning om saken. Dessutom kan statsministern närvara och uttala sin uppfattning om saken.

Presidenten kan på eget initiativ eller på förslag av försvarsministern överföra ett militärt kommandomål för att avgöras av presidenten i statsrådet. Härvid beslutar presidenten om saken på föredragning av försvarsministern utan att statsrådet lägger fram förslag till avgörande. När ett militärt kommandomål föredras för presidenten i statsrådet har kommandören för försvarsmakten rätt att närvara och uttala sin uppfattning om saken.

33 §

Kommandörens för försvarsmakten och andra militära förmäns beslutsfattande i militära kommandomål

Kommandören för försvarsmakten avgör andra militära kommandomål än sådana som skall avgöras av republikens president, om de inte enligt vad som bestäms eller föreskrivs skall avgöras av någon annan militär förman. En militär förman kan överta avgörandet av ett militärt kommandomål som skall avgöras av förmännens underordnade.

I fråga om fördelningen av behörigheten mellan kommandören för försvarsmakten och lägre militära förmän i militära kommandomål bestäms genom förordning av republikens president.

34 §

Bevakning av statens intresse i försvarsmakten

I fråga om bevakningen av statens intresse i ärenden som gäller försvarsmakten föreskrivs genom förordning av statsrådet.

35 §

Försvarsmaktens emblem

I fråga om försvarsmaktens emblem föreskrivs genom förordning av republikens president.

Kommandören för försvarsmakten kan bevilja utomstående tillstånd att använda emblemet. Emblemet får inte användas utan tillstånd.

4 kap.

Försvarsmaktens personal

36 §

Personal

Inom försvarsmakten finns personal i militära tjänster och civila tjänster. Försvarsmakten kan dessutom ha personal i tjänsteförhållande för viss tid samt personal i arbetsavtalsförhållande. Med yrkesmilitär avses i denna lag en person som tjänstgör i en militär tjänst samt den som inom försvarsmakten utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid och förordnats till en militär uppgift.

Närmare bestämmelser om försvarsmaktens tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Behörighetsvillkor för tjänsterna vid försvarsmakten

Den som utnämns till en tjänst vid för-

svarsmakten skall, utöver det som någon annanstans i lag föreskrivs om allmän behörighet för statstjänst, ha den tillförlitlighet som uppgifterna förutsätter.

Av dem som utnämns till en militär tjänst vid försvarsmakten krävs dessutom att de har fullgjort värnplikt i vapentjänst eller frivillig militärtjänst för kvinnor vid försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet i Finland och att de till sin hälsa och fysiska kondition är lämpliga för tjänsten.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om särskilda behörighetsvillkor för tjänstemän vid försvarsmakten, såsom utbildningskrav, krav på erfarenhet samt krav på ledarförmåga i förmansuppgifter.

38 §

Utnämning till tjänst och förordnande till en uppgift

Kommandören för försvarsmakten, chefen för huvudstaben, generalerna, amiralerna, försvarsmaktens chefsingenjör, försvarsmaktens överläkare och fältbiskopen utnämns till sina tjänster och förordnas till sina uppgifter av republikens president. Beslutet om utnämning och förordnande till en uppgift fattas av presidenten i statsrådet utifrån statsrådets förslag till avgörande. I samma ordning förordnar presidenten en officer eller specialofficer vid försvarsmakten till en uppgift som försvarsattaché, biträdande försvarsattaché, militär representant och biträdande militär representant samt till motsvarande internationella uppgifter.

Presidenten beslutar som militärt utnämningssärende om utnämning av andra än i 1 mom. avsedda officerare och om förordnande av en officer till uppgiften som adjutant för republikens president. Presidenten fattar beslut i militära utnämningssärenden på föredragning av kommandören för försvarsmakten. Besluten kontraheras av kommandören för försvarsmakten. När ett sådant ärende föredras för presidenten har försvarsministern rätt att vara närvarande och uttala sin uppfattning om saken.

I fråga om behörigheten att förordna andra än i 1 och 2 mom. avsedda officerare till en

uppgift samt att utnämna och förordna andra tjänstemän vid försvarsmakten till en uppgift föreskrivs genom förordning av statsrådet.

39 §

Ersättningar till och ställningen för dem som deltar i internationella uppdrag

I fråga om sådana ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra ekonomiska förmåner som skall betalas till dem som har förordnats till en uppgift som försvarsattaché, biträdande försvarsattaché, militär representant och biträdande militär representant samt till motsvarande internationella uppgifter och till personer som bistår dem gäller lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006).

I 1 mom. avsedda personers rätt till ortstilllägg, utrustningsersättning och flyttersättning fastställs i enlighet med 4, 6 och 7 § i lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen. Genom förordning av försvarsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om likställande av tjänstebenämningar eller uppgifter inom försvarsmakten med tjänster och uppgifter inom utrikesförvaltningen. Huvudstaben fattar beslut om att bevilja ersättning, om inte genom förordning av försvarsministeriet föreskrivs att sådana beslut fattas av staben för en försvarsgren enligt 27 §.

Bestämmelser om ställningen vid finska beskickningar för dem som avses i 1 mom. finns i lagen om utrikesförvaltningen (204/2000).

40 §

Befordran till militär grad eller tjänstgöringsgrad

Republikens president befordrar genom beslutsförfarandet för militära kommandomål på föredragning av kommendören för försvarsmakten till fänriks och underlöjtnants militära grad samt till militär grad som är högre än dessa eller har motsvarande beteckning. Beslutsfattandet i fråga om befordran till brigadgenerals och flottiljamarals militära grad samt till militär grad som är högre än dessa eller har motsvarande beteckning samt

i fråga om förlänande av motsvarande tjänstgöringsgrad sker dock på föredragning av försvarsministern.

I fråga om militära grader och tjänstgöringsgrader samt befordran till militär grad och förlänande av tjänstgöringsgrad liksom även om behörighet att befordra till andra än de i 1 mom. avsedda militära graderna och förläna motsvarande tjänstgöringsgrad föreskrivs närmare genom förordning av republikens president.

Kommendören för försvarsmakten kan bestämma om användningen av militära grader och tjänstgöringsgrader, likställandet av dem och om deras inbördes förhållanden i övrigt.

41 §

Förflyttning av en tjänsteman till en annan tjänst eller uppgift

En tjänsteman vid försvarsmakten är skyldig att övergå till en annan tjänst eller uppgift vid försvarsmakten när det är nödvändigt för att skötseln av uppgifterna eller tjänstgöringen skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt.

Om förflyttningen till en annan tjänst eller förordnandet till en annan uppgift medför att tjänstemannens tjänstgöringsort ändras, skall beslutet delges tjänstemannen minst tre månader tidigare.

I ett beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som medför att tjänstemannens tjänstgöringsort ändras får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen. Beslutet skall dock iaktas även om besvär anförts, om besvärmyndigheten inte beslutar något annat. I ett beslut som gäller förflyttning till en tjänst eller förordnande till en uppgift och som inte medför att tjänstgöringsorten ändras får ändring inte sökas genom besvär.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte deltagande utomlands i sådan militär krishantering som avses i lagen om militär krishantering.

42 §

Skyldighet i fråga om uppträdande

En yrkesmilitär skall i tjänsten och i sitt

privatliv, utöver det som någon annanstans i lag föreskrivs om en tjänstemans uppträdande, uppträda så att han eller hon inte förfar på ett sätt som är ägnat att rubba förtroendet för att de uppgifter som ankommer på försvarsmakten sköts på ett behörigt sätt.

43 §

Grundläggande militära kunskaper och kondition

En yrkesmilitär skall upprätthålla de grundläggande militära kunskaper och den kondition som tjänsteuppgifterna kräver. Bestämmelser om vilka grundläggande militära kunskaper och vilken konditionsnivå som krävs för olika tjänsteuppgifter och om genomförande av konditionstester kan utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

44 §

Anmälan för tjänstgöring

I fråga om skyldighet för försvarsmaktens tjänstemän att vara i beredskap och utföra övertidsarbete gäller vad som i 5 § 3 mom. och 18 § 4 mom. i arbetstidslagen (605/1996) föreskrivs om detta i fråga om tjänstemän.

När hot mot livsviktiga samhällsfunktioner eller exceptionella situationer i anknytning till sådana hot eller när undantagsförhållanden eller hot om undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1080/1991) kräver det är en tjänsteman på förordnande skyldig att inställa sig i tjänst även under semester eller tjänstledighet. När ett sådant hot eller en sådan situation är uppenbar skall tjänstemannen utan dröjsmål kontakta sin tjänstgöringsplats. Dessa förordnanden ges av den behöriga myndigheten inom försvarsmakten.

45 §

Användning av uniform och militäruniform

En yrkesmilitär vid försvarsmakten och den som tjänstgör i en tjänst enligt lagen om militär krishantering är skyldig att vid tjänstgöring använda försvarsmaktens militäruniform, om inte något annat bestäms på grund av tjänsteuppgiftens art eller av någon annan

orsak. Om uppgifterna eller tjänsteställningen för en annan tjänsteman vid försvarsmakten förutsätter det kan personen i fråga förpliktas att använda en sådan uniform som står i överensstämmelse med uppgiften eller tjänsteställningen.

Huvudstaben kan bestämma att en person som brutit mot bestämmelserna och föreskrifterna om användningen av militäruniform och som särskilt fått rätt att använda militäruniform förlorar denna rätt.

Andra personer än de som avses i 1 mom. och som fullgör tjänstgöring som avses i värnpliktslagen eller i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) eller de som utbildas till militär tjänst får inte, om inte en behörig myndighet inom försvarsmakten av särskilda skäl ger tillstånd, använda en dräkt eller ett klädesplagg som på ett förvillande sätt liknar försvarsmaktens militäruniform eller därtill hörande persedlar så att detta kan ge intrycket att bäraren är yrkesmilitär.

Huvudstaben bestämmer närmare om militäruniformer och uniformer samt om användningen av militäruniformer.

46 §

Utbildningsstöd och tjänstgöringstidsersättning till den som tjänstgör i en militär tjänst för viss tid

Omskolningen av en person som utnämns till en militär tjänst som alltid besätts för viss tid stöds genom att ersättning under tjänstgöringsförhållandet betalas för kostnader för studier enligt lagen om studieledighet (273/1979) som bedrivs utanför försvarsmakten. Om utbildningsstödet inte har använts under den tid tjänstgöringsförhållandet pågår betalas en lika stor tjänstgöringstidsersättning såsom engångsersättning när tjänstgöringsförhållandet upphör. Ersättningen skall betalas i sin helhet inom två år räknat från tjänstgöringsförhållandets upphörande. Utbildningsstöd eller tjänstgöringstidsersättning betalas dock inte om avsikten är att tjänstemannen skall utnännas tills vidare till en annan tjänst inom försvarsmakten. Utbildningsstöd eller tjänstgöringstidsersättning betalas för varje tjänstgöringsmånad från början av tjänstgöringsförhållandet, om tjänstgörings-

förhållandet pågått i sammanlagt minst tre år. Beloppet av stödet eller ersättningen utgörs av skillnaden mellan den allmänna militärpensionsavgiften för respektive tjänstetyp och pensionsavgiften för den ifrågasvarande militära tjänsten, som alltid besätts för viss tid, dock minst tolv procent av den skattepliktiga avlöningen.

Om en person som fått utbildningsstöd eller tjänstgöringstidsersättning inom ett år från att tjänstgöringsförhållandet för viss tid upphört tills vidare utnämns till en annan militär tjänst vid försvarsmakten på grundval av utbildning som försvarsmakten givit eller helt bekostat, kan högst hälften av de utbetalda förmånerna återkrävas i enlighet med 60 och 61 § i statstjänstemannalagen (750/1994).

47 §

Avgångsålder och rätten att kvarstå i tjänst efter avgångsåldern

Avgångsåldern för en tjänsteman i militär tjänst är

1) 63 år för kommandören för försvarsmakten,

2) 60 år för chefen för huvudstaben samt i tjänsterna som general, amiral, överste och kommodor och, enligt vad som föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet, för tjänstemän i därmed jämställbara andra militära tjänster; i uppgifter som kräver flygarutbildning är avgångsåldern likväl 55 år i en tjänst som general och 52 år i en tjänst som överste, samt

3) 55 år för tjänstemän i andra militära tjänster; i uppgifter som kräver flygarutbildning är avgångsåldern likväl 45—50 år med beaktande av personens utbildning och erfarenhet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om hur utbildning och erfarenhet skall beaktas vid reglering av avgångsåldern. Kommandören för försvarsmakten förordnar i enlighet med de grunder som försvarsministeriet fastställer vilka uppgifter som förutsätter flygarutbildning. Huvudstaben beslutar om avgångsåldern för tjänstemän som tjänstgör i sådana uppgifter.

Huvudstaben kan av vägande skäl och med tjänstemannens samtycke besluta att tjänste-

mannen får kvarstå i sin tjänst efter avgångsåldern en bestämd tid, dock högst till dess tjänstemannen fyller 68 år och i fråga om en tjänsteman i en militär tjänst högst tills han eller hon fyller 55 år.

Beslutet om rätt för en tjänsteman att kvarstå i tjänsten skall fattas innan tjänstemannen uppnår avgångsåldern. Ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning när den i 3 mom. avsedda tiden löper ut.

48 §

Skiljande av en yrkesmilitär från tjänsteutövning för viss tid

En yrkesmilitär som i väsentlig grad eller upprepade gånger bryter mot eller åsidosätter sin tjänsteplikt kan, om en varning eller en annan åtgärd inte kan anses vara tillräcklig med beaktande av hur allvarlig försummelsen är eller hur ofta den sker, skiljas från tjänsteutövning för en tid av minst en och högst sex månader. Löneutbetalningen avbryts för tiden för skiljandet från tjänsteutövningen.

Beslut om skiljande från tjänsteutövning fattas av den utnämmande myndigheten. Om republikens president eller statsrådet är utnämmande myndighet, beslutar försvarsministeriet om skiljande från tjänsteutövning. Ett ärende om skiljande från tjänsteutövning skall inledas senast tre månader från det att myndigheten fick kännedom om en omständighet som kan orsaka skiljande från tjänsteutövning.

Innan beslut enligt 1 mom. fattas om skiljande från tjänsteutövning skall myndigheten bereda yrkesmilitären tillfälle att bli hörd i ärendet. Dessutom skall huvudförtroendemannen eller förtroendemannen ges tillfälle att bli hörd, om yrkesmilitären begär det, och skiljandet från tjänsteutövningen inte på grund av sakens natur skall verkställas omedelbart. Myndigheten skall innan beslutet fattas underrätta yrkesmilitären om möjligheten att begära att huvudförtroendemannen eller förtroendemannen skall höras.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett i 1 mom. avsett beslut om skiljande från tjänsteutövning för viss tid ingår i statstjänstemannalagen.

5 kap.

Straffbestämmelser

49 §

Olovlig användning av försvarsmaktens emblem

Den som uppsåtligen utan det tillstånd eller i strid med det tillstånd som avses i 35 § obehörigen använder försvarsmaktens emblem, antingen som sådant eller ett märke som är förvillande likt försvarsmaktens emblem, skall för *olovlig användning av försvarsmaktens emblem* dömas till böter.

6 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

50 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Med avvikelse från vad som bestäms i 37 § 2 mom. kan de som tjänstgjort i en militär tjänst vid försvarsmakten den 31 december 2007 kvarstå i sin tjänst, även om de inte har fullgjort värnplikt i vapentjänst eller frivillig

Helsingfors den 11 maj 2007

militärtjänst för kvinnor vid försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet i Finland.

På avgångsåldern för den som den 31 december 2007 tjänstgjorde i en militär tjänst inom försvarsmakten tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

En hänvisning i en annan lag eller förordning till ett försvarsområde eller dess stab avser efter denna lags ikraftträdande en hänvisning till staben för ett operativt militärlän och en hänvisning till staben för ett militärlän avser en hänvisning till staben för ett regionalt militärlän eller dess regionalbyrå.

51 §

Bestämmelse om upphävande

Genom denna lag upphävs lagen av den 31 maj 1974 om försvarsmakten (402/1974), nedan *den upphävda lagen*, jämte ändringar. Den upphävda lagens 10 a och 10 b § förblir dock i kraft.

52 §

Förordningar som förblir i kraft

Följande förordningar som utfärdats med stöd av den upphävda lagen förblir alltså i kraft:

1) försvarsministeriets förordning om ersättning av utbildningskostnader (77/2002), samt

2) förordningen om försvarshögskolan (668/1992).

Republikens President**TARJA HALONEN**Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 552

L a g

om upphävande av lagen om naturaprestationer för krigsväsendets räkning under fredstid

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs lagen av den 16 april 1920 om naturaprestationer för krigsväsendets räkning under fredstid (94/1920).

2 §
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 553

L a g

om upphävande av 45 kap. 26 a § i strafflagen

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 45 kap. 26 a § i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889), sådan paragrafen lyder i lag 515/2003 och 776/2005.

2 §
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

L a g**om ändring av 35 och 39 § i gränsbevakningslagen**

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen av den 15 juli 2005 (578/2005) 35 § 3 mom. och 39 § som följer:

35 §

En gränsbevakningsmans maktmedel

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen (39/1889). I territorialövervakningslagen (755/2000) finns bestämmelser om rätten att använda maktmedel i territorialövervakningsuppdrag. I 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning föreskrivs om hur rätten för en militärperson och militär förman att använda maktmedel enligt 23 § i lagen om försvarsmakten (551/2007) tillämpas inom gränsbevakningsväsendet.

39 §

Rätt att röra sig på annans fastighet

En tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet samt värnpliktiga och personer i frivillig militärtjänst som anlitats för att stödja gränsbevakningsväsendets verksamhet har rätt att röra sig på annans mark- och vattenområde till fots, på skidor och med gränsbevaknings-

väsendets fordon, om det är nödvändigt för utförande av gränsbevakningsväsendets uppgifter. Färdsel på gårdsområden och därmed jämförbara områden som reserverats för ett särskilt ändamål skall dock undvikas, om det inte finns något tvingande skäl att röra sig där med anledning av en uppgift som ankommer på gränsbevakningsväsendet.

För skada och olägenhet som orsakas av färdseln på någon annans mark- och vattenområde betalas till områdets ägare eller innehavare ersättning enligt gängse pris.

I fråga om gränsbevakningsväsendets rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än sådana som stadigvarande används av gränsbevakningsväsendet då detta är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen gäller vad som i 14 § i lagen om försvarsmakten föreskrivs om försvarsmaktens rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än sådana som stadigvarande används av försvarsmakten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President**TARJA HALONEN**Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 555

L a g

om ändring av 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 juli 2005 om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005)
31 § 1 mom. som följer:

31 §

*Tillämpning av bestämmelserna om militära
brott*

De som tjänstgör i militära tjänster vid gränsbevakningsväsendet omfattas av bestämmelserna om krigsmän i 45 kap. i strafflagen (39/1889). Bestämmelser om rätten för en gränsbevakningsman i militär tjänst att använda maktmedel finns dock i 35 § i gräns-

bevakningslagen, och bestämmelser om rätten för en militärperson och militär förman att använda maktmedel i 23 § i lagen om försvarsmakten (551/2007).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Lag om frivilligt försvar

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om frivilligt försvar som ordnas under myndigheternas tillsyn och styrning i syfte att utveckla medborgarnas och myndigheternas förutsättningar att delta när det gäller att stödja samhället i allvarliga störningssituationer och vid undantagsförhållanden. Lagen syftar också till att främja försvarsförmågan.

2 §

Militär utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan

Med *militär utbildning* avses i denna lag utvecklande av de militära färdigheterna med användning av försvarsmaktens vapen, ammunition eller explosiva varor samt utvecklande av samverkan inom truppen med tanke på agerande i krig eller vid andra väpnade konflikter.

Med utbildning som främjar den militära förmågan avses i denna lag annan frivillig försvarsutbildning.

2 kap.

Bestämmelser om organisationen

3 §

Myndigheternas ledning och tillsyn

Till försvarsministeriets ansvarsområde hör det frivilliga försvaret samt samord-

ningen av de olika förvaltningsområdenas funktioner för det frivilliga försvaret.

Det hör till försvarsministeriet att styra och utöva tillsyn över den frivilliga militära utbildningen.

Försvarsmaktens huvudstab skall leda de militära uppgifter som hör till den frivilliga försvarsutbildningen samt styra, stödja och övervaka den övriga verksamheten.

Gränsbevakningsväsendet kan delta i främjandet av det frivilliga försvaret.

4 §

Delegationen

För samordning, styrning och utvecklande av det frivilliga försvaret bistås försvarsministeriet av delegationen för frivilligt försvar, som finns i anslutning till ministeriet.

Statsrådet förordnar delegationens ordförande och vice ordförande samt övriga medlemmar, och för var och en av dem en personlig suppleant, för en tid som motsvarar riksdagens mandattid. I fråga om sammansättningen av delegationen skall de rådande parlamentariska styrkeförhållandena i riksdagen beaktas.

Delegationen kan kalla permanenta sakkunniga samt tillsätta regionala delegationer och delegationer för särskilda verksamhetsområden. Bestämmelser om uppgifterna för och sammansättningen av delegationen, de regionala delegationerna och delegationerna för särskilda verksamhetsområden samt om anordnandet av verksamheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Samarbetsavtal

De myndigheter och sammanslutningar

som deltar i det frivilliga försvaret samarbetar med försvarsministeriet. Myndigheterna och sammanslutningarna kan ingå avtal om villkoren för och tillvägagångssätten vid samarbetet.

3 kap.

Försvarsutbildningsföreningen

6 §

Försvarsutbildningsföreningen och dess syfte

Försvarsutbildningsföreningen är en offentligrättslig förening som är riksomfattande samarbetsorganisation för den frivilliga försvarsutbildningen.

Försvarsutbildningsföreningens syfte är att främja försvaret genom utbildning, information och upplysning. Föreningen kan också ha enheter på regional och lokal nivå.

I fråga om Försvarsutbildningsföreningens behörighet att förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt att kära och svara gäller vad som i 6 § 1 mom. i föreningslagen (503/1989) bestäms om registrerade föreningar.

7 §

Uppgifter

Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgift är att

1) ordna militär utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan när de hör till det frivilliga försvaret samt att ge information och upplysning om det frivilliga försvaret,

2) utveckla kvinnornas möjligheter att delta i det frivilliga försvaret och ordna tillhörande militär utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan,

3) styra, stödja och samordna medlemsorganisationernas försvarsutbildning.

Utöver sina ovan angivna uppgifter kan föreningen ordna utbildning som gäller säkerhetsfrågor och förberedelser samt ledarskapsutbildning och utbildning för utbildare samt ta initiativ och också annars verka till fromma för försvaret enligt vad som bestäms i föreningens stadgar.

8 §

Medlemmar

Försvarsutbildningsföreningens möte kan som medlem anta en riksomfattande förening vars verksamhetsområde eller uppgifter omfattar eller har nära samband med främjandet av försvaret.

9 §

Organ

Försvarsutbildningsföreningens organ är föreningens möte och styrelse. Försvarsutbildningsföreningen har en verksamhetsledare.

Föreningens styrelse består av en ordförande, en vice ordförande och sju andra medlemmar. Statsrådets allmänna sammanträde förordnar ordföranden och fyra medlemmar. Föreningens möte väljer vice ordföranden och de övriga medlemmarna på framställning av föreningens medlemsorganisationer. För varje medlem förordnas eller väljs en personlig suppleant. Ordföranden, vice ordföranden och de övriga medlemmarna förordnas eller väljs för två kalenderår i sänder så att samma person kan höra till styrelsen utan avbrott under högst två mandatperioder.

Föreningen har en centralbyrå. Dessutom kan den ha distriktsbyråer samt utbildnings- och stödenheter.

10 §

Organens uppgifter

Vid föreningens möte

1) godkänns de allmänna principerna för verksamheten och ekonomin,

2) fattas beslut om fastställande av bokslutet och om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsens medlemmar och verksamhetsledaren,

3) fattas beslut om eventuell medlemsavgift och dess belopp för det följande verksamhetsåret,

4) behandlas verksamhetsberättelsen samt bokslutet och revisorernas utlåtande för året innan samt fastställs verksamhetsplanen och budgeten för det följande året,

5) väljs styrelsens vice ordförande samt de medlemmar i styrelsen som enligt 9 § 2 mom. skall väljas av föreningens möte,

6) väljs en revisor och en revisorssuppleant,

7) fastställs arvodena för det följande verksamhetsåret för styrelsens ordförande, vice ordförande och medlemmar samt för revisorn,

8) fattas beslut om antagning av medlemmar i och uteslutande av medlemmar ur Försvarsutbildningsföreningen,

9) fastställs Försvarsutbildningsföreningens stadgar och arbetsordning.

Styrelsen skall

1) bereda de ärenden som skall behandlas vid föreningens möte och verkställa mötets beslut,

2) anställa och avskeda verksamhetsledaren och övriga funktionärer i ledande ställning, bestämma deras löneförmåner samt förordna en ställföreträdare för verksamhetsledaren,

3) även i övrigt utöva Försvarsutbildningsföreningens högsta beslutanderätt i ärenden i vilka beslutanderätten inte enligt 1 mom. ankommer på föreningens möte.

Verksamhetsledaren skall

1) leda och utveckla föreningen och dess verksamhet i enlighet med arbetsordningen,

2) sörja för skötseln av Försvarsutbildningsföreningens ekonomi och tillgångar,

3) bereda och föredra de ärenden som skall behandlas i styrelsen,

4) verkställa styrelsens beslut,

5) utföra de övriga uppgifter i anslutning till den verkställande makten som inte hör till styrelsen.

Bestämmelser om föreningsmötets och styrelsens uppgifter kan dessutom ingå i stadgarna.

11 §

Finansiering av verksamheten

I statsbudgeten tas årligen in ett anslag inom vars ram Försvarsutbildningsföreningen beviljas statsunderstöd för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter föreningen har enligt 7 § 1 mom. Statsunderstöd beviljas inte för omkostnader som föranleds av militär utbildning som beställs av försvarsmakten. Statsunderstödsmedlen

skall hållas separat från medlen för föreningens övriga verksamhet.

På statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen tillämpas statsunderstödslagen (688/2001). Statsbidragsmyndighet är försvarsministeriet.

För finansieringen av Försvarsutbildningsföreningens utbildningsverksamhet används inkomster från avgifter för prestationer och från eventuella medlemsavgifter samt övriga medel som anvisats för detta ändamål.

Försvarsutbildningsföreningen kan ta ut avgifter för sina prestationer. I fråga om de allmänna grunderna för när prestationerna skall vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek iakttas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

12 §

Styrelsemedlemmars, funktionärers och arbetstagares skadeståndsansvar

Utöver vad som förskrivs i 39 § i förelagslagen skall medlemmar av Försvarsutbildningsföreningens styrelse samt föreningens funktionärer och arbetstagare ersätta skada som åsamkats Försvarsutbildningsföreningen, dess medlemmar eller andra genom överträdelse av denna lag eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

I fråga om Försvarsutbildningsföreningens styrelsemedlemmar, funktionärer och arbetstagare gäller i övrigt vad som i 4 kap. i skadeståndslagen (412/1974) föreskrivs om arbetstagares skadeståndsansvar.

13 §

Förfarandet vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter samt straffrättsligt tjänsteansvar

Vid skötseln av Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter skall förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och arkivlagen (831/1994) iakttas.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på medlemmarna i Försvars-

utbildningsföreningens styrelse samt föreningens funktionärer och arbetstagare när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter som enligt denna lag ålagts Försvarsutbildningsföreningen.

14 §

Tillämpning av föreningslagen

För Försvarsutbildningsföreningen gäller dessutom i tillämpliga delar 6 § 2 mom., 8, 9, 11—17, 20, 22 och 24 §, 25 § 2 mom., 26—34 § och 35 § 1 och 2 mom., 36, 37 samt 39 § i föreningslagen.

15 §

Revision och bokföring

På Försvarsutbildningsföreningens bokföring och revision tillämpas bokföringslagen (1336/1997).

För granskning av Försvarsutbildningsföreningens förvaltning och räkenskaper skall Försvarsutbildningsföreningen ha två revisorer, som är antingen av Centralhandelskammaren godkända revisorer (CGR) eller revisionsammanslutningar eller revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR). Av revisorerna väljs en av föreningens möte och en förordnas av försvarsministeriet. För båda revisorerna väljs eller förordnas också en revisorssuppleant. På revisionen av Försvarsutbildningsföreningen tillämpas dessutom revisionslagen (936/1994).

16 §

Övervakning av ekonomin

Försvarsministeriet styr och övervakar Försvarsutbildningsföreningens ekonomiska verksamhet.

Försvarsutbildningsföreningen utarbetar en verksamhets- och ekonomiplan till stöd för resultaten av den verksamhet som finansieras med statsunderstöd samt en beskrivning av effekterna av de överföringsutgifter som beviljats föreningen och av resultaten av den verksamhet som finansierats med dessa utgifter.

Försvarsutbildningsföreningen står till den del det gäller de uppgifter som fastställs för den i 7 § 1 mom. under tillsyn och granskning av de organ som allmänt svarar för tillsynen och granskningen av statsfinanserna.

4 kap.

Frivillig militär utbildning

17 §

Militär utbildning

Försvarsmakten kan ge frivilliga personer som fyllt 18 år militär utbildning genom att ordna övningar eller förvärva tjänster från Försvarsutbildningsföreningen enligt vad som avtalas särskilt. Det hör dock uteslutande till försvarsmakten att ordna militär utbildning, träning för operationer och stridsskjutningar för trupphelheter som är större än en grundenhet. Med grundenhet avses en trupp som är högst lika stor som ett kompani.

Frivillig militär utbildning skall ordnas på övningsområden som försvarsmakten förfogar över.

Närmare bestämmelser om hur den militära utbildningen skall ordnas i praktiken kan utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

18 §

Frivilliga övningar som ordnas av försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet

Värnpliktiga som hör till reserven och kvinnor som har fullgjort frivillig militärtjänst enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) kan förutom i repetitionsövningar och extra tjänstgöring som avses i värnpliktslagen (452/1950) också delta i frivilliga övningar som ordnas av försvarsmakten. På dem tillämpas under tjänstgöringen de bestämmelser på andra ställen i lag vilka gäller militärpersoner.

Vid de frivilliga övningarna upprätthålls den militära kunskap och förmåga som in-

hämtats under beväringstjänsten, utbildas värnpliktiga för mera krävande uppgifter, instrueras de värnpliktiga om de förändringar som skett inom det militära försvaret samt övas trupphelheterna i de sammansättningar som har planerats för dem.

Vid gränsbevakningsväsendet kan ordnas frivilliga övningar som avses i 2 mom. Det som i denna lag bestäms om försvarsmakten gäller i tillämpliga delar också gränsbevakningsväsendet.

19 §

Rätten att delta i frivilliga övningar

Kvinnor som har fyllt 18 men inte 60 år och som i fråga om sin hälsa och sina övriga personliga egenskaper är lämpliga för uppgiften kan delta i försvarsmaktens frivilliga övningar som avses i 18 §. På motsvarande sätt kan män som har fyllt 18 men inte 60 år och som i fråga om sin hälsa och sina övriga personliga egenskaper är lämpliga för uppgiften delta i försvarsmaktens frivilliga övningar även om de inte har fullgjort beväringstjänsten eller inte längre hör till reserven.

De som avses i 1 mom. sköter vid övningarna uppgifter som kräver specialkunnande samt underhålls-, hälsovårds-, signalerings-, utbildnings- och byråuppgifter samt andra motsvarande uppgifter som stöder det militära försvaret.

20 §

Militär utbildning och utbildning som främjar den militära förmågan i Försvarsutbildningsföreningens regi

Försvarsutbildningsföreningen ordnar militär utbildning som försvarsmakten beställer. Utbildning i vilken används försvarsmaktens vapen, ammunition eller explosiva varor skall ordnas under ledning av personal inom försvarsmakten och med iakttagande av gällande reglementen, säkerhetsbestämmelser och andra stående order inom försvarsmakten.

Dessutom kan Försvarsutbildningsföreningen ge personer över 18 år utbildning som främjar den militära förmågan.

Försvarsutbildningsföreningen kan med sina medlemsorganisationer komma överens om ordnande av annan utbildning.

21 §

Utbildarna och ledarna för skolskjutningar vid militär utbildning som ordnas av Försvarsutbildningsföreningen

Endast personer som hör till försvarsmaktens personal eller personer som försvarsmakten har godkänt som utbildare har rätt att vara utbildare och leda skolskjutningar. Försvarsmakten kan godkänna personer som har ledar- eller utbildarutbildning från försvarsmakten eller Försvarsutbildningsföreningen samt i praktiken visad kompetens att ordna skjutningar inom försvarsmakten och som i övrigt anses vara lämpliga för uppgiften att vara utbildare och ledare för skolskjutningar vid utbildningsdagar som avses i 20 § 1 mom. Samtidigt kan de beviljas tillstånd att vid övningarna använda stridsmateriel som tillhör försvarsmakten. Till den typen av stridsmateriel hör automatvapen, minor, rekylfria pansarvärnsvapen och andra liknande lätta vapen. Militär utbildning och skolskjutningar med försvarsmaktens vapen skall under alla omständigheter genomföras under militärmyndigheternas ledning och tillsyn.

22 §

Information om utbildningen

Försvarsutbildningsföreningen skall årligen till den militärmyndighet som saken gäller anmäla utbildning enligt 20 § som föreningen ordnar samt medlemsorganisationernas motsvarande utbildningsverksamhet enligt vad som avtalas i den utbildningsplan som skall utarbetas. Försvarsmakten har rätt att för fullgörande av uppgifterna enligt denna lag få information av de ovan nämnda föreningarna om deras utbildningsverksamhet.

Informationsplikten gäller inte sedvanlig tävlings-, sport- eller upplysningsverksamhet, inte heller utbildning och träning som hänförelse till organisationernas interna ärenden.

5 kap.

Det övriga frivilliga försvarsarbetet

23 §

Deltagande i försvarsmaktens handräckningsuppgifter

Personer som avgett förbindelse enligt 6 kap. i denna lag kan av försvarsmakten användas för räddningsuppgifter som avses i lagen om försvarsmakten (551/2007) samt för handräckning till polisen enligt lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980).

Chef för handräckningsavdelningen är en person som tjänstgör i en militär tjänst vid försvarsmakten.

Personer som har avgett förbindelse får dock inte anlitas för uppgifter som avses i 4 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen.

Bestämmelserna i 45 kap. 1 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 2—8 § i strafflagen (39/1889) tillämpas på personer som deltar i handräckningsuppgifter. De omfattas av bestämmelserna från och med att handräckningen börjar fram till dess att uppgiften avslutas.

24 §

Övrig hjälpverksamhet

Bestämmelser om användningen av frivilliga personer och organisationer för uppgifter inom räddningsväsendet och sjöräddningstjänsten samt för att bistå polisen finns i 7 § i räddningslagen (468/2003), 6 § i sjöräddningslagen (1145/2001) och 45 a § i polislagen (493/1995).

25 §

Organisationernas övriga verksamhet

Försvarsutbildningsföreningen och dess medlemsorganisationer kan på det sätt som anges i deras stadgar ordna möten för upplysning om säkerhetsfrågor och sörja för motionsutbildning samt ge annan behövlig förberedelse- och ledarskapsutbildning på det egna verksamhetsområdet.

De frivilliga försvarsorganisationerna upprätthåller försvarsviljan och försvarsförmågan samt veterantraditionerna.

26 §

Förberedelseverksamhet

Försvarsmakten och de övriga myndigheter som saken gäller kan med Försvarsutbildningsföreningen och dess medlemsorganisationer komma överens om den förberedelseverksamhet som riktas till organisationernas medlemmar. I samband med det kan organisationernas medlemmar vid behov tillkallas för att bistå myndigheterna i dessa uppgifter.

27 §

Beredskapsuppgifter

Statsrådets allmänna sammanträde kan besluta att försvarsmakten till extra tjänstgöring enligt värnpliktslagen och tjänstgöring under mobilisering kan förordna också sådana i 19 § avsedda personer som frivilligt har skaffat sig utbildning eller via sitt yrke förvärvat specialkunnande för en uppgift vid undantagsförhållanden och som har avgett förbindelse till försvarsmakten enligt 28 §, även om de inte har fullgjort beväringstjänsten eller militärtjänst enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor.

Försvarsutbildningsföreningen fortsätter sin verksamhet vid undantagsförhållanden som avses i 2 § i beredskapslagen (1080/1991).

6 kap.

Bestämmelser om förbindelse

28 §

Förbindelse som gäller utbildning och uppgifter

En finsk medborgare kan till försvarsmakten avge en skriftlig förbindelse om att han eller hon deltar i försvarsmaktens frivilliga övningar och i utbildning som försvarsmakten beställer av Försvarsutbildningsföreningen samt i uppgifter som avses i 23 och 27 § för viss tid, dock för minst två och högst

sex år i sänder. Den som förbinder sig till Försvarsutbildningsföreningens utbildnings- och stödavgifter samt till en uppgift i en medlemsorganisation i Försvarsutbildningsföreningen avger förbindelsen till Försvarsutbildningsföreningen. Den som avger en förbindelse skall vara minst 18 år. Personer som är högst 60 år får avge förbindelse för uppgifter inom försvarsmakten.

Personer som önskar avge förbindelse enligt 1 mom. kan anmäla sig antingen till försvarsmakten eller till Försvarsutbildningsföreningen, som skall underrätta försvarsmakten om dessa personer.

Tjänstgöringsskyldigheten för frivilliga gäller endast verksamhet på finskt territorium. För förordnande till handräckningsavgifter utanför Finlands gränser krävs det samtycke av den som förordnandet gäller.

29 §

Godkännande av förbindelse

Försvarsmakten eller Försvarsutbildningsföreningen godkänner enligt prövning förbindelser som avses i 28 § 1 mom. Närmare bestämmelser om förbindelsens innehåll och lämnandet av förbindelsen utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Försvarsmakten kan granska hälsotillståndet hos en person som avgett förbindelse eller fastställa tjänstedugligheten så som anges i värnpliktslagen. En person som avgett förbindelse skall för fastställandet av tjänstedugligheten lämna försvarsmakten behövliga uppgifter om sitt hälsotillstånd.

Försvarsmaktens eller Försvarsutbildningsföreningens beslut om att avslå en förbindelse skall motiveras. I ett beslut som gäller godkännande eller avslående av en förbindelse får ändring inte sökas genom besvär.

30 §

Återkallelse av en förbindelse och av dess godkännande

Den som avgett en förbindelse som avses i 29 § 1 mom. har rätt att återkalla förbindelsen. Återkallelsen träder i kraft en månad efter meddelandet om återkallelse. En förbindelse får dock inte återkallas under undan-

tagsförhållanden som avses i 2 § i beredskapslagen.

Den som godkänt en förbindelse kan återkalla sitt beslut om godkännande, om personen i fråga klart inte har uppfyllt sina förpliktelser eller bryter mot dem på ett väsentligt sätt eller visar sig sakna viktiga förutsättningar som krävs för deltagande i verksamheten.

I ett beslut om återkallelse av ett beslut om godkännande av en förbindelse får ändring sökas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

31 §

Reservering och placering

Den som har avgett en förbindelse som försvarsmakten har godkänt kan av försvarsmakten reserveras för eller placeras i uppgifter enligt försvarsmaktens krigstida sammansättning. Dessutom kan försvarsmakten reservera och placera personer som föreslås av och deltar i verksamheten vid Försvarsutbildningsföreningen och dess medlemsorganisationer i sådana uppgifter vid undantagsförhållanden som lämpar sig för dem.

En förbindelse som gäller sådan frivilligverksamhet som avses i denna lag utgör inte hinder för reservering av en person för uppgifter som avses på något annat ställe i lag.

7 kap.

Skyldigheter och rättigheter

32 §

Skyldigheter för dem som avgett förbindelse

Den som avgett en förbindelse som försvarsmakten har godkänt är skyldig att hörsamma militärmyndighetens kallelse till utbildning och andra motsvarande förordnanden, om det inte finns laga förhinder. Om övningen äger rum under arbetstid, skall arbetsgivarens skriftliga samtycke vid behov företes.

Den som har avgett en förbindelse som försvarsmakten har godkänt skall utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt och utan dröjsmål samt iaktta de anvisningar och föreskrifter som hör samman med uppdraget.

Personen i fråga skall också uppträda på det sätt som uppgifterna förutsätter.

Den som har avgett en förbindelse som försvarsmakten har godkänt får inte utnyttja eller olovligen röja omständigheter som han eller hon fått kännedom om vid skötseln av en uppgift som avses i denna lag och som enligt lag skall hållas hemliga.

33 §

Utrustning som överlämnats för personligt bruk

Försvarsmakten kan för verksamhet som avses i denna lag anförtro personlig utrustning åt en person som avgett en förbindelse som försvarsmakten godkänt, dock inte försvarsmaktens vapen, ammunition eller explosiva varor. Den som anförtrots utrustningen skall förvara den omsorgsfullt och återlämna den när förbindelsetiden har gått ut.

Den som anförtrots utrustning är skyldig att ersätta skada som åsamkats utrustningen, om han eller hon inte har förvarat eller använt utrustningen med iakttagande av sådan omsorg som skäligen kan krävas med beaktande av omständigheterna.

34 §

Ekonomiska förmåner

Den som deltar i försvarsmaktens frivilliga övningar och i utbildning som försvarsmakten beställer av Försvarsutbildningsföreningen samt i en uppgift som avses i 23 eller 27 § har rätt till

1) avgiftsfri militärinkvartering, förplägnad och beklädnad,

2) dagpenning som betalas för varje utbildnings- och övningsdygn samt i 23 eller 27 § avsett tjänstgöringsdygn; dagpenningen är minst så stor som minimibeloppet av den dagpenning som utbetalas till dem som fullgör beväringstjänsten; den som deltar i handräkningsuppgifter som avses i 23 § har dessutom rätt att få en ersättning för varje tjänstgöringsdygn som är lika stor som reservistlönen för den som kallas till repetitionsövningar för reserven med stöd av värnpliktslagen,

3) av staten ordnad resa till tjänstgöringsområdet när uppdraget inleds samt till resa

från tjänstgöringsområdet till hemförlovningsplatsen, eller till ersättning från staten för resekostnaderna, om deltagaren har ordnat resan själv.

Frivillig försvarsutbildning som ges eller beställs av myndigheterna är avgiftsfri för deltagarna.

Närmare bestämmelser om dagpenningens belopp och utbetalningsförfarandet samt om ersättningen för resekostnader utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

35 §

Sociala förmåner

Den som deltar i försvarsmaktens frivilliga övningar och skjutningar som försvarsmakten övervakar och i utbildning som försvarsmakten beställer av Försvarsutbildningsföreningen samt i uppgifter som avses i 23 eller 27 § har rätt till

1) hälsovård enligt lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987),

2) ersättning för olycksfall och militär-tjänstsjukdom enligt lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

3) ekonomiskt stöd som motsvarar grupplivförsäkring enligt vad som föreskrivs i lagen om ekonomiskt stöd efter värnpliktigs död (1309/1994).

Försvarsutbildningsföreningen skall i övrigt sörja för att de som deltar i utbildning eller övningen som föreningen ordnar har tillräckligt försäkringsskydd.

36 §

Återkrav

Beloppet av en i 34 § avsedd förmån som betalats utan grund kan återkrävas. Av dagpenning får inte återkrävas mer än vad som enligt lag får utmätas från lön.

När återkrav inleds skall grunden för återkravet och det belopp som återkrävs meddelas den som saken gäller.

Den myndighet som utbetalat förmånen skall anhängiggöra återkravet inom tre år efter utgången av det kalenderår under vilket beloppet har utbetalats. Om denna tid inte iakttas har rätten till återkrav gått förlorad.

37 §

Skadestånd för en skada som uppstått i samband med utbildning och vissa uppgifter som avses i denna lag

För skada som har uppstått i samband med försvarsmaktens frivilliga övningar, skjutningar som försvarsmakten övervakar, utbildning som försvarsmakten beställer av Försvarsutbildningsföreningen och uppgifter som avses i 23 eller 27 § svarar staten i enlighet med skadeståndslagen.

I fråga om skadeståndsansvaret för personer som deltar i utbildning och annan verksamhet enligt 1 mom. tillämpas bestämmelserna om värnpliktigas skadeståndsansvar i 4 kap. i skadeståndslagen.

38 §

Motivationssystemet

Deltagandet i frivillig utbildning, handräkning eller biståndsuppgifter kan beaktas när befordringar och motsvarande motivationssystem övervägs. Närmare föreskrifter om motivationssystemet för frivilliga kan utfärdas av huvudstaben.

8 kap.

Registrering

39 §

Registrering i värnpliktsregistret

Uppgifter om personer som på det sätt som anges i 28 § 2 mom. anmäler sig hos försvarsmakten och avger en sådan förbindelse som avses i 28 § 1 mom. och som gäller deltagande i försvarsmaktens frivilliga övningar och i utbildning som försvarsmakten beställer av Försvarsutbildningsföreningen samt i uppgifter som avses i 23 och 27 § införs i det värnpliktsregister som avses i 9 a kap. i värnpliktslagen. Om inte något annat bestäms i denna lag tillämpas på registreringen bestämmelserna i 9 a kap. i värnpliktslagen.

Uppgifterna om förbindelsen avförs ur registret senast ett år efter att personen i fråga inte längre hör till reserven eller lantvärnet.

Uppgifterna om en i 19 § avsedd persons förbindelse avförs ur registret senast ett år efter det att förbindelsetiden har gått ut.

40 §

Registrering i Försvarsutbildningsföreningens register

Försvarsutbildningsföreningen för ett personregister över dem som avgett förbindelse för en uppgift i föreningen samt dem som deltagit i utbildning. I registret får för skötseln av uppgifter som avses i 7, 27 och 28 § såsom basuppgifter om en person registreras personens fullständiga namn, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, yrke, utbildning, deltagande i utbildning eller annan verksamhet ordnad av Försvarsutbildningsföreningen, familjerättsliga ställning, uppgifter om vårdnad om minderåriga, hemkommun, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, militära grad, vapenslag, utbildningsgren, uppgifter om gällande tillstånd och rättigheter, körkort, specialkunnande, fritidsintressen av relevans för verksamheten, uppgifter om tillgänglighet, medlemskap i försvarsorganisationer och utmärkelser.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på behandlingen av personuppgifter personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Uppgiften om en förbindelse avförs ur registret senast ett år efter det att förbindelsetiden har gått ut.

Närmare bestämmelser om innehållet i de uppgiftskategorier som avses i 1 mom. och om registerföringen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

41 §

Utlämnande av uppgifter

Försvarsutbildningsföreningen har rätt att utöver det som bestäms i någon annan lag, utan hinder av bestämmelserna om sekretess, få basuppgifter om värnpliktiga från värnpliktsregistret för ordnande av frivillig försvarsutbildning.

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan till

försvarsmakten och räddningsmyndigheterna, utan hinder av bestämmelserna om sekretess, ur Försvarsutbildningsföreningens register lämnas ut basuppgifter om dem som deltar i det frivilliga försvaret samt uppgifter om deras placering med tanke på bedömning av lämpligheten för placeringen i en uppgift under undantagsförhållanden.

De registeransvariga för i 1 och 2 mom. avsedda register har rätt att av varandra få uppgifter genom teknisk anslutning avgiftsfritt eller mot ett vederlag som baserar sig på kostnaderna för framtagning av uppgifterna enligt vad som avtalas om saken med den registeransvarige i fråga. Innan uppgifter lämnas ut till registret genom teknisk anslutning skall för den registeransvarige läggas fram en utredning om att uppgifterna är skyddade på det sätt som avses i 32 § 1 mom. i personuppgiftslagen.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

42 §

Verksamhetsberättelse

Huvudstaben skall årligen lämna försvarsministeriet och den i 4 § avsedda delegationen för frivilligt försvar en berättelse om den frivilliga utbildningen och användningen av frivilliga i handräckningsuppgifter enligt denna lag. Huvudstaben har för detta ända-

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

mål rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna av Försvarsutbildningsföreningen få uppgifter som behövs för övervakningen.

43 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

44 §

Övergångsbestämmelse

Vid ikraftträdandet av denna lag kan de föreningar som är medlemmar i Försvarsutbildning rf utan särskild ansökan övergå till att bli medlemmar av Försvarsutbildningsföreningen. Övergången skall meddelas Försvarsutbildningsföreningen senast tre månader efter att denna lag har trätt i kraft.

Försvarsutbildningsföreningen fortsätter Försvarsutbildning rf:s verksamhet så som anges i denna lag. Alla Försvarsutbildning rf:s tillgångar och skulder samt avtal och övriga förbindelser eller andra rättigheter och förpliktelser övergår till Försvarsutbildningsföreningen.

Den personal som är anställd hos Försvarsutbildning rf övergår till Försvarsutbildningsföreningen med sina tidigare förmåner och skyldigheter.

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 557

L a g**om ändring av 25 § i gränsbevakningslagen**

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen av den 15 juli 2005 (578/2005) 25 § 3 mom. som följer:

25 §

Uppgifter med anknytning till det militära försvaret

Bestämmelser om gränsbevakningsväsendets deltagande i den frivilliga försvarsutbildningen och i annan frivilligverksamhet finns i lagen om frivilligt försvar (556/2007).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President**TARJA HALONEN**Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 558

L a g

om ändring av 3 § i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 3 § i lagen av den 17 februari 1995 om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995)
ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

3 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Bestämmelser om kvinnors deltagande i
frivilliga övningar och utbildning samt i an-
nan frivilligverksamhet finns i lagen om fri-
villigt försvar (556/2007).

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 559

L a g

om ändring av 3 och 5 § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 5 december 1980 om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980) 5 § 2 mom. och
fogas till 3 §, sådan den lyder i lag 346/1998, ett nytt 3 mom. som följer:

3 §

I andra handräckningsuppgifter än sådana som avses i 4 § i denna lag kan försvarsmakten anlita personer som avses i lagen om frivilligt försvar (556/2007).

5 §

Handräckningsavdelningen leds enligt anvisningar av den polisman som leder uppdragets utförande av en till dess chef förordnad person som tjänstgör i en militär tjänst vid försvarsmakten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 560

L a g

om ändring av 45 a § i polislagen

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen av den 7 april 1995 (493/1995) 45 a § 1 mom., sådant det lyder i lag
525/2005, som följer:

45 a §

Frivilligverksamhet

Polisen kan anlita frivilligorganisationer
samt den i 3 kap. i lagen om frivilligt försvar
(556/2007) avsedda Försvarsutbildningsföre-
ningen och även personer som deltar i tjänst-

göring enligt nämnda lag som hjälp i efter-
spaningsuppgifter samt för andra bistånds-
uppgifter som inte innefattar betydande utöv-
ning av offentlig makt.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 561

L a g

om ändring av 1 § i lagen om olycksfall i militärtjänst

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § i lagen av den 21 december 1990 om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Rätt till ersättning

och i utbildning som försvarsmakten beställer av Försvarsutbildningsföreningen samt i försvarsmaktens handräckningsuppgifter, enligt vad som föreskrivs i 35 § i lagen om frivilligt försvar (556/2007).

Rätt till ersättning har också den som deltar i försvarsmaktens frivilliga övningar, i skjutningar som försvarsmakten övervakar

-----
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 562

Lag

om ändring av 6 § i arbetarskyddslagen

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetarskyddslagen av den 23 augusti 2002 (738/2002) 6 § som följer:

6 §

Begränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på militära övningar och militär utbildning enligt utbildningsprogram som antecknats i tjänstgöringsprogrammet eller annars bestäms särskilt eller på arbete i omedelbar anslutning därtill som anställda hos försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet, värnpliktiga och personer som fullgör frivillig militärtjänst för kvinnor utför på order av eller i tjänstgöring vid

försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet, när det huvudsakliga syftet är att träna de särskilda färdigheter som behövs inom militär verksamhet.

Lagen tillämpas inte heller på den som enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) deltar i försvarsmaktens frivilliga övningar eller i 1 mom. avsedd militär övning eller utbildning som försvarsmakten beställer av Försvarsutbildningsföreningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 563

Lag

om ändring av 45 kap. 27 § i strafflagen

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 45 kap. 27 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 559/2000, och
fogas till 45 kap. 27 § 1 mom., sådant det lyder i sistnämnda lag, en ny 2 a-punkt samt till 45 kap. 27 §, sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 214/2006, ett nytt 3 mom. som följer:

45 kap.

Om militära brott

27 §

Krigsmän

Med krigsman avses i detta kapitel

2) den som fullgör sin värnplikt i vapen-tjänst eller vapenfri tjänst och den som fullgör tjänstgöring enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995),

2 a) den som tjänstgör i försvarsmaktens frivilliga övningar enligt 18 § i lagen om frivilligt försvar (556/2007) och en i 21 § i den nämnda lagen avsedd utbildare och ledare för skolskjutningar, samt

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas dessutom på frivilliga som deltar i försvarsmaktens handräckningsuppgifter enligt 23 § i lagen om frivilligt försvar så som det föreskrivs särskilt i den nämnda lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Nr 564

L a g**om ändring av 1 § i lagen om fördelningen av åligganden mellan justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman**

Given i Helsingfors den 11 maj 2007

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 december 1990 om fördelningen av åligganden mellan justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman (1224/1990) 1 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 216/2006, som följer:

1 §

Justitiekanslern i statsrådet befrias från skyldigheten att övervaka att lagen följs i ärenden som hör till riksdagens justitieombudsman och som gäller

1) försvarsministeriet, med undantag för laglighetskontrollen i fråga om statsrådets och dess medlemmars ämbetsåtgärder, eller försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet,

krishanteringspersonal som avses i lagen om militär krishantering (211/2006), den i 3 kap. i lagen om frivilligt försvar (556/2007) avsedda Försvarsutbildningsföreningen samt militära rättegångar,

_____

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Helsingfors den 11 maj 2007

Republikens President**TARJA HALONEN**Försvarsminister *Jyri Häkämies*

RP 172/2006
 FsUB 3/2006
 RSv 299/2006

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 551—564, 4 1/2 ark